

Наставно-научно веће Правног факултета Универзитета у Београду, на седници одржаној 22. септембра 2008. године, доноси Одлуку да усвоји измене у документу

**ОДЛУКА О ПРАВИЛИМА
ДИПЛОМСКИХ АКАДЕМСКИХ (МАСТЕР) СТУДИЈА ИЗ ОБЛАСТИ
ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА
НА ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ У БЕОГРАДУ**

Наведену Одлуку је Наставно-научно веће већ било усвојило на основу чл. 55 ст. 1 Закона о високом образовању Републике Србије, на седници одржаној 29. јула 2007. године (Одлука бр. 02-1723/4), а та одлука је потврђена на Сенату Универзитета у Београду, 13. јула 2007. године (Одлука бр. 06 бр. 150-20/XI-318). Измене не задиру у суштину документа, али су неопходне због усклађивања са "Упозорењем о отклањању недостатака" Комисије за акредитацију и проверу квалитета (број 612-00-01439/9/2007-04, од 19.05.2008. године), као и због дидактичког прецизирања документа.

**ДОПУЊЕНА ОДЛУКА О ПРАВИЛИМА
ДИПЛОМСКИХ АКАДЕМСКИХ (МАСТЕР) СТУДИЈА ИЗ ОБЛАСТИ
ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА
НА ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ У БЕОГРАДУ**

Члан 1 Припрема Програма

Овај Студијски програм је припремљен у оквиру Темпус заједничког европског пројекта "**TEMPUS POGESTE1**" - постдипломске студије за европске интеграције на правним факултетима универзитета у Београду, Нишу и Новом Саду (TEMPUS JEP POGESTE1 – Post-Graduate Studies for European Integration at the Faculties of Law at the Universities of Belgrade, Niš and Novi Sad) и акредитују се у идентичном тексту за извођење на поменутиим факултетима.

У Конзорцијуму факултета из Европске Уније налазе се следеће академске институције:

Правни факултет - Европски универзитет Виадрина, Франкфурт/Немачка

Правни факултет - Универзитет Инсубрија, Комо/Италија

Правни факултет - Универзитет у Салцбургу/Аустрија

Факултет политичких наука - Универзитет у Трсту/Италија

Институт за етничке, регионалне и социолошке студије - ИЦЕРС/Словенија

Институт за етничке и регионалне студије - ИСЦОМЕТ/Словенија

Члан 2 Назив и циљеви Студијског програма

Назив студијског програма је "**Дипломске академске (мастер) студије - мастер европских интеграција**".

Циљеви Студијског програма су да пружи адекватна знања и способности за вршење послова који се односе на интеграцију у Европску унију, а који могу да се обављају у државној управи, привреди, информативној, образовној и истраживачкој научној делатности или у цивилном сектору. Реч је о правним али и неправним пословима за чије обављање је потребно познавање права и политика Европске уније.

Члан 3 Врсте студија и исход процеса учења

Ово су студије другог степена: дипломске академске студије – мастер.

Исход ових студија чине продубљена знања о разлозима и процесима европских интеграција у Европску унију, о праву и политикама Европске уније и о односима Европске уније са другим међународним организацијама и државама, као и способности потребне за разумевање процеса интеграције, за тумачење, примену и даље истраживање права Европске уније. Исход ових студија укључује познавање практичних вештина које се односе на енглеску терминологију, способности академске комуникације као и коришћења интернета у овој области.

Члан 4 Академски назив

Кандидати који су основне студије завршили на правним факултетима и успешно заврше програм *Master in European Integration*, стичу титулу **дипломирани правник - мастер**, при чему се у додатку дипломи наводи: **мастер у области европских интеграција**.

На основу члана 102. Статута Универзитета и члана 88. став 4, у вези са чланом 3. став 1. Статута Правног факултета, кандидати са других факултета друштвених наука који успешно заврше програм *Master in European Integration*, стичу академску титулу **дипломирани у области европских интеграција - мастер**.

Члан 5 Услови за упис на Студијски програм

На овај студијски програм могу да се упишу студенти који су стекли диплому основних академских студија из области права или друштвено-хуманистичких наука, у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова.

Кандидати који су основне студије завршили на другим факултетима друштвених наука (у земљи или у иностранству), као што су економски, филолошки, филозофски, факултет политичких наука, факултет за безбедност и др., обавезни су да положи следеће диференцијалне испите као услов за упис на поменути мастер програм:

- Увод у право;
- Уставно право;
- Увод у грађанско право;
- Међународно јавно право.

Остављена је могућност да им - у зависности од конкретних случајева избора предмета (три предмета с једног модула, плус један предмет с неког од остала три модула) - одређени делови наставне материје наведених диференцијалних предмета буду, у договору са наставницима, изузети из материје за испит.

Студенти који су стекли диплому основних студија на иностраним универзитетима (страни држављани, као и домаћи), као услов за упис на мастер програм имају нострификацију дипломе, у складу са законском регулативом Републике Србије у датој области.

Студенти који су стекли Bachelor Degree у области права са 180 ЕСПБ бодова, обавезни су да заврше додатни једногодишњи програм, и на тај начин стекну додатних потребних 60 ЕСПБ. Целовити опис овог једногодишњег програма је дат у члану 11.

Члан 6 Дужина трајања и бодовна вредност Студијског програма

Студијски програм је једногодишњи, изводи се у два семестра, састоји се од 600 часова активне наставе (предавања, колективне консултације, индивидуалне консултације, менторски рад) и вреднује се са 60 ЕСПБ бодова.

Члан 7 Садржај Студијског програма

Студијски програм чини четири модула са укупно дванаест предмета, од којих студент бира три која ће похађати, уз један обавезан заједнички предмет. Предмети су састављени тако да студентима пруже основна знања о европском праву, политици и економији.

Модул Практична знања и способности (вештине) је обавезан и чине га предмети у оквиру којих се изучава методологија истраживачког рада и писања, енглеска правна терминологија и вештина коришћења интернета.

Практична знања и способности (вештине) – 40 часова (10+20+10)

Методологија истраживачког рада и писања

Енглеска правна терминологија

Вештина коришћења интернета

Обавезни предмет: Увод у студије Европске уније (а, б, в) – 75 часова (25+25+25)

А. Увод у правни систем Европске уније

Б. Увод у политички систем Европске уније

В. Увод у економски систем Европске уније

Први модул: Основе и сврхе интеграције у ЕУ

Судска заштита у ЕУ

Међународно приватно право у контексту правних структура Европске уније

Други модул: Пословно право и интеграција у ЕУ

Компанијско право Европске уније

Пореско право Европске уније

Право и политика конкуренције Европске уније

Право интелектуалне својине Европске уније

Трећи модул: Људска права и демократија у ЕУ

Људска права и елиминација дискриминације у Европској унији

Радно и социјално право у Европској унији – аспект људских права

Политика и право Европске уније о заштити животне средине – аспект људских права

Четврти модул: Међународни аспекти интеграције у ЕУ

Спољна политика Европске уније

Трговинска политика Европске уније и свет

Проширење Европске уније – перспективе и последице

Члан 8 Основни подаци о начину извођења наставе и бодовној вредности предмета

Трајање: 2 семестра (30 недеља)

Програм: један обавезан предмет за све студенте + 4 модула, која се састоје од укупно 12 курсева (од којих студент бира три која ће похађати) + курс практичних вештина. Студент бира три курса из четири модула и обавезно похађа заједнички курс (укупно 4 курса са 300 часова активне наставе) + "практичне вештине" (40 часова активне наставе).

Сваки курс: траје 1 семестар (15 недеља). Састоји се од 50 *ex cathedra* предавања и 25 часова вежби. То је укупно 75 часова. Настава на сваком предмету се изводи током шест недеља.

Часови вежби: укључују проблемске дискусије, анализе случајева, презентацију семинарских радова, дебате, и тд. Сваки студент је обавезан да током првог семестра припреми семинарски рад из области неког од одабраних курсева, и да га презентује и одбрани на неком од часова вежби. Семинарски рад се вреднује са 6 ЕСПБ. Семинарски рад мора да буде базиран на истраживачком поступку и мора да покаже да студент поседује научни приступ и академске способности за писање (видети члан 10).

Практичне вештине: овај курс обухвата наставу из правне терминологије, компјутерских вештина и методологије научног истраживања и академског писања (40 часова). Одржава се за све полазнике на почетку првог семестра.

Завршни рад: треба да се заснива на истраживању и да буде писан уз поштовање методолошких захтева научног рада (коришћење стручне литературе, напомена, цитирање, упућивање, итд.) (Видети: чл. 10)

Оптерећеност студената: подељена је на часове активне наставе, која обухвата предавања и вежбе, и студијско-истраживачког рада (СИР) - који обухвата припрему испита, припрему за израду семинарског и завршног рада, припрему за часове наставе и вежби. Укупно за два семестра оптерећеност износи 600 часова.

Расподела часова активне наставе и СИР, по семестрима:

Активна настава: Први семестар – курс практичних вештина + обавезни предмет + један изабрани предмет (40+75+75=190 часова, односно 12 часова недељно).

Други семестар - 2 курса по 75 часова активне наставе предавања и вежби - 150 часова, или 10 часова активне наставе недељно.

Укупно 340 часова активне наставе предавања и вежби током школске године.

СИР: за индивидуални истраживачки рад студената у првом семестру предвиђено је 110 часова, или 7 часова недељно; у другом семестру 150 часова или 10 часова недељно.

Кредити (ЕСПБ): укупно 60

Обавезни курс – 10 ЕСПБ

1 курс - 8 ЕСПБ (предавања/финални испит - 6 ЕСПБ, и часови вежби 2 ЕСПБ); 3 курса укупно 24 ЕСПБ.

Практичне вештине – 5 ЕСПБ;

Семинарски рад - 6 ЕСПБ;

Финални ЛЛМ/мастер рад - 15 ЕСПБ.

Садржај, наставне методе и ЕСПБ вредности за сваки курс дате су у табелама, које представљају интегрални део овог документа.

Члан 9 Студентске обавезе

Студент је обавезан да похађа наставу из заједничког обавезног предмета и изабере три предмета која ће похађати са листе четири модула. Сви студенти су обавезни да у првом семестру похађају предавања из три предмета са модула Практичних вештина.

У првом семестру студент је обавезан да похађа наставу из обавезног предмета и из Практичних вештина.

У другом семестру студент је обавезан да похађа наставу из три изабрана предмета. Изузетно, настава из једног од три изабрана предмета може да се изводи у првом семестру.

Студент је обавезан да припреми један семинарски рад током првог семестра.

Студент полаже испите из четири курса, и испит из практичних вештина.

Студент предаје завршни (мастер) рад и брани га пред Комисијом.

Члан 10 Семинарски и завршни рад

Студент је дужан да током првог семестра уради један семинарски рад у обиму од 25.000 до 35.000 карактера (12 до 18 страница) који му доноси 6 ЕСПБ.

Студент је дужан да у другом семестру уради и одбрани мастер рад у обиму 90.000 до 110.000 карактера (45 до 55 страна) који му доноси 15 ЕСПБ.

Поступак пријаве, израде и одбране мастер рада уређен је одговарајућим правилником факултета.

Члан 11 Језик извођења наставе

Настава се изводи на енглеском језику.

Члан 12 Вредновање студентског рада

Успех студената се - у складу са чланом 81 чл. 7 Статута Правног факултета Универзитета у Београду - изражава бројчано, а по потреби се може изразити и великим словима латинице, на начин да оцени 10 одговара А+, оцени 9 - А, оцени 8 - оцена В, оцени 7 - оцена С, оцени 6 оцена D, а оцени 5 - оцена F.

Члан 13 Вредновање наставничког рада

Рад наставника на предавањима и вежбама студенти оцењују на евалуационим листовима за сваки курс након његовог завршетка.

Члан 14 Програм за студенте са 180 ЕСПБ

Студенти који су стекли диплому правних студија са 180 ЕСПБ бодова имају обавезу да заврше и додатну претходну годину студија, чиме добијају неопходних 60 ЕСПБ бодова.

У тој првој или претходној години студија, студент је обавезан да изабере из два расположива модула - која неће бирати у другој години (нормалног) мастер студија 4 предмета, и то из једног одабраног модула (M2) 3 предмета (3 x 8 ЕСПБ), и 1 предмет с другог одабраног модула (M1) (8 ЕСПБ), плус Увод у методологију истраживања и академског писања (2 ЕСПБ).

Студент је такође обавезан да припреми 45-минутну јавну презентацију анализе случаја у оквиру одређеног курса, која ће бити праћена 45-минутном сесијом питања и одговора са професором и осталим кандидатима (Индивидуална презентација студије случаја - 6 ЕСПБ).

И коначно, студент је обавезан и да уради истраживачки/семинарски рад дужине од 60 000 карактера, чија тема је у вези са садржајем неког од курсева из одабраног М2 модула. Овај текст је припрема за израду семинарског рада, а поготово за израду завршног мастер рада у другој години мастер студија (истраживачки семинарски рад - 12 ЕСПБ).

I Семестар	II Семестар
М 2 курс - 8 ECTS	М2 курс - 8 ЕСПБ
М 2 курс - 8 ECTS	М2 курс - 8 ЕСПБ
М 1 курс - 8 ECTS	Увод у методологију истраживања и академског писања 2 ЕСПБ
Индивидуална презентација - 6 ЕСПБ	Истраживачки рад - 12 ЕСПБ
Укупно - 30 ЕСПБ	Укупно - 30 ЕСПБ
УКУПНО ПРВА ГОДИНА 60 ЕСПБ	

Члан 15 Могућност похађања предмета на другом Факултету

Студент може да похађа изабрани предмет или више изабраних предмета на другом правном факултету, ако се настава из тих предмета не изводи на факултету на коме је уписао студије.

Испит положен на другом правном факултету признаће му се као испит положен на овом Правном факултету.

Члан 16

Ова Одлука о Правилима дипломских академских (мастер) студија из области Европских интеграција ступа на снагу даном усвајања а примењује се од школске 2007/2008 године.

Оквирни садржај, начин извођења и бодовна вредност сваког предмета

Обавезни предмет

Обавезни предмет је настао спајањем три раније постојећа курса (Уставно право Европске уније, Демократија и људска права у Европској унији и Правни и економски аспекти интеграције у Европску унију). До спајања је дошло након искуства у извођењу наставе током прве две школске године. Циљ спајања је да се свим студентима пружи основна знања правној, политичкој и економској димензији интеграције у Европску унију.

Обавезни предмет – Увод у студије Европске уније (а, б, в) – укупно 75 часова (25+25+25)

А. Увод у правни систем Европске уније (раније: Уставно право Европске уније)

Б. Увод у политички систем Европске уније (раније: Демократија и људска права у Европској унији)

В. Увод у економски систем Европске уније (раније: Правни и економски аспекти интеграције у Европску унију)

Увод у правни систем ЕУ (раније: Уставно право Европске уније)

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник - мастер Европских интеграција			
Назив предмета: УВОД У ПРАВНИ СИСТЕМ ЕУ (УСТАВНО ПРАВО ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ)			
Наставници: Правни факултет Универзитета у Београду: доц. др Танасије Маринковић, Светислава Булајић, LL.M.			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Стицање продубљеног теоријског знања о конститутивним основама права ЕУ.			
Исход предмета Студент је по завршетку овог предмета упознат са изворима права, институцијама и основним проблемима развоја Европске уније и оспособљен да разуме функционисање институција и комунитарног правног система. Такође, спреман је да се самостално бави практичним, истраживачким и теоријским радом у области права ЕУ.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Историја европске идеје и интегративни процеси у Европи после Другог св. рата – прва недеља – 3 часа 2. Развој Заједница/Уније– друга недеља - 3 часа 3. Принципи и идентитет Заједница/Уније– трећа недеља - 3 часа 4. Европски парламент– четврта недеља – 3 часа 5. Савет – пета недеља – 3 часа 6. Комисија – шеста недеља – 3 часа 7. Судови и омбудсман – седма недеља – 3 часа 8. Извори комунитарног права – осма недеља – 3 часа 9. Поступци усвајања комунитарних аката-девета недеља – 3 часа 10. Дејство комунитарног права – десета недеља – 3 часа 11. Имплементација комунитарног права у државама чланицама – једанаеста недеља – 3 часа 12. Функције и надлежности комунитарних судова-дванаеста недеља – 3 часа 13. Судска контрола аката институција Заједница-тринаеста недеља - 3 часа 14. Судска контрола аката држава чланица и прелиминарно одлучивање комунитарних судова-четрнаеста недеља - 3 часа 15. Перспективе даљег развоја ЕУ-петнаеста недеља - 3 часа <i>Практична настава</i> Анализа релевантних извора и актуелних питања;			
Литература: 1. Catherine Barnard, <i>The Substantive Law of the EU – The Four Freedoms</i>, Oxford University Press, 2004. 2. Paul Craig, Grainne de Burca, <i>EC Law – Text, Cases, Materials</i>, Clarendon Press, 1998. 3. Denys Simon, <i>Le système juridique communautaire</i>, Presses Universitaires de France, 2001. 4. S. Bulajić, T. Marinković, <i>Textbook - The EU Constitutional Law</i> (у изради)			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: -30
Методe извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања од по 15 минута на задату тему; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Увод у политички систем ЕУ (раније: Демократија и људска права у Европској унији)

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: УВОД У ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЕУ (ДЕМОКРАТИЈА И ЉУДСКА ПРАВА У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ)			
Наставник: Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др. Јасминка Хасанбеговић, Проф. др. Драгица Вујадиновић, Проф. др. Миодраг Јовановић			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Испитивање политичког легитимитета ЕУ и процес признавања и заштите људских права у ЕУ.			
Исход предмета Разумевање разлога и циљева оснивања Заједница и еволуције у Унију те улоге људских права у тим процесима. Продубљено знање о изворима људских права у праву ЕУ, о појединим правима и слободама као и о њиховој заштити у ЕУ.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Да ли постоји демократски дефицит у Европској унији?– прва недеља – 3 часа 2. У потрази за идентитетом европског демоса – друга недеља - 3 часа 3. Лигитимизација европске политичке заједнице– трећа недеља - 3 часа 4. Постоји ли цивилно друштво ЕУ?– четврта недеља – 3 часа 5. Историјска ретроспектива људских права у ЕУ – пета недеља – 3 часа 6. Извори људских права у ЕУ – шеста недеља – 3 часа 7. Област примене, тумачење, ограничења људских права у ЕУ – седма недеља – 3 часа 8. Могуће приступање ЕУ Европској конвенцији о људским правима – осма недеља – 3 часа 9. Нека материјална права и слободе-девета недеља – 3 часа 10. Нека материјална права и слободе– десета недеља – 3 часа 11. Нека материјална права и слободе– једанаеста недеља – 3 часа 12. Нека процесна права-дванаеста недеља – 3 часа 13. Нека процесна права -тринаеста недеља - 3 часа 14. Надзорна тела и процедуре-четрнаеста недеља - 3 часа 15. Заштита мањинских права -петнаеста недеља - 3 часа <i>Практична настава</i> Анализа актуелних политичких питања и судске праксе			
Литература: 1. М. Јовановић, D. Vujadinović, R. Etinski, <i>Democracy and Human Rights in the EU</i>, the textbook (in print) 1. L. Clements et. al., <i>European Human Rights: Taking a Case under the Convention</i>, London, 1999. 2. L. Holmes and M. Philomena (eds.), <i>Citizenship and Identity in Europe</i>, Ashgate, Aldershot, 1999 3. P. Mahoney et. al. (eds.), <i>Protecting Human Rights: The European Dimension</i> (Studies in memory of Rolv Ryssdal), Sec. Ed., Carl Heymanns Verlag KG, Köln, 2000. 4. W. van Gerven, <i>The European Union – A Polity of States and Peoples</i>, Hart Publishing, Oxford and Portland, 2005. 5. P. Wagner. ed, <i>Languages of Civil Society</i>, Berghahn Books, 2006, 264 p, ISBN 1-84545-118-x Volume 1 - European Civil Society 6. J. Keane ed, <i>Civil Society - Berlin Perspectives</i>, Berghahn Books, spring 2006. Volume 2 - European Civil Society			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Увод у економски систем ЕУ (раније: Правни и економски аспекти интеграције у Европску унију)

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: УВОД У ЕКОНОМСКИ СИСТЕМ ЕУ (ПРАВНИ И ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ ИНТЕГРАЦИЈЕ У ЕВРОПСКУ УНИЈУ)			
Наставници: Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др Александра Јовановић, Проф. др Миролуб Лабус, Проф. др Борис Беговић, Бранко Радуловић, LL М			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Упознавање са променама у домену права и економије пре и после уласка у Европску унију.			
Исход предмета Студенти треба да буду упознати са позитивним и негативним искуствима држава чланица и држава које су кандидати за пријем у чланство Европске уније. Посебна пажња ће бити посвећена настајању наднационалног (комунитарног) права и његовом утицају на развој националних правних система и на економске прилике у појединим државама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Уводна излагања: паневропска интеграција у историјској ретроспективи – прва и друга недеља – 6 часова 2. Европска правна традиција и европско наднационално право – трећа и четврта недеља - 6 часова 3. Европеизација права у западној Европи и источној Европи – пета и шеста недеља - 6 часова 4. Европеизација права у Србији – седма и осма недеља недеља - 6 часова 5. Уводна излагања: економска интеграција и дејство на српску привреду - девета и десета недеља – 6 часова 6. Унутрашње тржиште – једанаест и дванаест недеља – 6 часова 7. Заједничке економске политике – тринаеста и четрнаеста недеља - 6 часова 8. Политичка економија и друштвено благостање- петнаеста недеља – 3 часова <i>Практична настава</i> Анализа примера из упоредног права.			
Литература Правни аспекти: 1. Friedrich-Christian Schroeder, True Law, Facade Law, Shadow Law, u: <i>International and National Law and Eastern Europe</i> , Essays in Honor of Goerge Ginsburg, 2001. 2. Andras Sajó, <i>Pluralism in Post-Communist Law</i> , Acta Iuridica Hungarica, 1-2/2003. Економски аспекти: 1. R.E. Baldwin and C. Wyplosz, <i>Economics of European Integration</i> , McGraw-Hill (2004) (selected chapters) 2. EU Commission, <u>2005 enlargement strategy paper</u> , COM (2005) 561, Brussels, (November, 2005) (or most up-to-date version) 3. EU Commission, <u>Serbia and Montenegro 2005 Progress Report</u> , COM (2005) 561, Brussels, (November, 2005) (or most up-to-date version) 4. Serbian Government, <u>Serbian National Strategy for the Accession of S&M to the EU</u> , Belgrade (June, 2005) 5. W. Molle, <i>The Economics of European Integration</i> , 4th edition, Ashgate. 6. European Commission, “EMU after 5 years”, 2004, p. 1-7.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
Колоквијум	30		
Семинарски рад	20		

Први модул: Основи и сврхе интеграције у Европску унију

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: СУДСКА ЗАШТИТА У ЕУ			
Наставници: Правни факултет Универзитета у Београду: доц. др Танасије Маринковић, Светислава Булајић, LL М			
Правни факултет Универзитета у Новом Саду: Проф.Др. Маја Станивуковић			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Стицање продубљеног теоријског знања у области судске заштите у Европске уније.			
Исход предмета Студент је по завршетку овог предмета упознат са правним средствима и поступцима за судску контролу аката институција и држава чланица. Биће оспособљен да се самостално бави практичним, истраживачким и теоријским радом у овој области права ЕУ. Знања и способности који су стечени у оквиру предмета Судска заштита у ЕУ оспособљавају студента за израду самосталног завршног рада у оквиру дипломских академских студија и за рад у државним органима надлежним за придруживање Европској унији.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод и упознавање са садржајем курса - прва недеља – 3 часа 2. Организација комунитарних судова – друга недеља - 3 часа 3. Надлежност комунитарних судова – трећа недеља - 3 часа 4. Поступак - четврта недеља – 3 часа 5. Контрола законитости аката институција – директни и индиректни путеви - пета недеља – 3 часа 6. Тужбе за поништај аката Заједнице – шеста недеља – 3 часа 7. Тужба због пропуштања - седма недеља – 3 часа 8. Приговор незаконитости - осма недеља – 3 часа 9. Одлучивање о законитости као претходном питању– девета недеља – 3 часа 10. Тужбе за накнаду штете – десета недеља – 3 часа 11. Контрола законитости аката држава чланица - једанаеста недеља – 3 часа 12. Прелиминарно одлучивање о тумачењу- дванаеста недеља – 3 часа 13. Улога националних судова – тринаеста недеља – 3 часа 14. Суд као законодавац- четрнаеста недеља – 3 часа 15. Будућност комунитарних судова - петнаеста недеља – 3 часа <i>Практична настава</i> Анализа судских одлука; решавање хипотетичких случајева			
Литература: 1. Т.С. Hartley, <i>European Union Law in a Global Context</i> , Cambridge University Press, 2004. (pp. 71-74, 76-83, 100-114, 121-128, 145-214, 239-262, 297-314, 355-389, 393-423) 2. L.N. Brown, T. Kennedy, <i>The Court of Justice of the European Communities</i> , London 2000. 3. K. Lenaerts, D. Arts, I. Maselis (ed. R. Bray), <i>Procedural Law of the European Union</i> , Sweet&Maxwell, London 2006. 4. H.G. Schermers, D.F. Waelbroeck, <i>Judicial Protection in the European Union</i> , Aspen Publishers, U.S.A- 2001.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: -30	
Методe извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања од по 15 минута на задату тему; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: МЕЂУНАРОДНО ПРИВАТНО ПРАВО У КОНТЕКСТУ ПРАВНИХ СТРУКТУРА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ			
Наставници: Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др Гашо Кнежевић, проф. др Владимир Павић, Марко Јовановић, LL.M.			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Стицање специјалног знања у области међународног приватног права Европске уније у процесу хармонизације права Србије са комунитарним правом и оспособљавање студената за проналажење извора комунитарног права који имају значаја за правни положај појединаца-грађана ЕУ и грађана трећих земаља.			
Исход предмета Студент је по завршетку овог курса оспособљен да разуме и одреди место међународног приватног права ЕУ у систему комунитарног права, да одреди поље примене комунитарног права у погледу грађана ЕУ и држављана трећих земаља- нечланица ЕУ и да садржински одреди она питања права Србије које је неопходно хармонизовати са комунитарним правом на путу ка пуноправном чланству у ЕУ.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Правни основ комунитаризованог међународног приватног права у ЕУ – прва и друга недеља – 6 часова 2. Чланови 61-69 Уговора о установљењу Европске заједнице и члан 65 УЕЗ као извор законодавног овлашћења органа ЕУ у области МПП ЕУ – трећа и четврта недеља – 6 часова 3. Ацџуис цоммунитаире у области МПП ЕУ – пета и шеста недеља – 6 часова 4. Одабрани извори МПП ЕУ – седма и осма недеља – 6 часова 5. Одабрани извори МПП ЕУ –девета и десета недеља – 6 часова 6. Одабрани извори МПП ЕУ –једанаеста и дванаеста недеља – 6 часова 7. Последице комунитаризације МПП на хармонизацију и унификацију правила међународног приватног права на међународном нивоу; Сарадња са државама-нечланицама. – тринаеста и четрнаеста недеља – 6 часова 8. Актуална питања даљег развоја МПП ЕУ- петнаеста недеља – 3 часа <i>Практична настава</i> Анализа судске праксе Европског суда правде.			
Литература 1. Norbert Reich, <i>Understanding EU Law (Objectives, Principles and Methods of Community Law)</i> 2nd Edition, Antwerpen – Oxford, 2005 – capita selecta 2. Michael Bogdan, <i>Concise Introduction to EU Private International Law</i>, Europa Law Publishing, Groningen 2006. 3. Norbert Reich, <i>Understanding EU Law (Objectives, Principles and Methods of Community Law)</i> 2nd Edition, Antwerpen – Oxford, 2005 – capita selecta			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
Методe извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; семинарски часови за мале групе ради продубљивања појединих тематских јединица и одбране семинарских радова; поједини студенти могу да спреме усмена излагања од по 15 минута на задату тему; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	30
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и	30	.....	
Семинар	20		

Други модул: Пословно право и интеграција у ЕУ

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: ПРАВО И ПОЛИТИКА КОНКУРЕНЦИЈЕ ЕУ			
Наставници:			
Правни факултет Универзитета у Београду:		Проф. др Борис Беговић, проф. др	
Владимир Павић			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета			
Стицање продубљеног теоријског знања о праву конкуренције у ЕУ и политике коју на том пољу води Комисија. Увођење студената у основне принципе и механизме политике ЕЗ у области конкуренције, њене практичне примене и узајамног дејства са националном политиком.			
Исход предмета Студент је по завршетку овог предмета упознат са правом конкуренције у ЕУ и оспособљен за разумевање и примену овог права као и за даља практична и доктринарна истраживања на овом пољу.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1. Увод у политику конкуренције и право конкуренције– прва недеља – 3 часа			
2. Право конкуренције ЕЗ– друга недеља - 3 часа			
3. Споразуми, одлуке и усаглашена пракса предузећа супротно чл. 81– трећа недеља - 3 часа			
4. Поступање Комисије – Регулатива 1/2003 – четврта недеља – 3 часа			
5. Злоупотреба доминантне позиције – пета недеља – 3 часа			
6. Поступање Комисије против злоупотребе доминантне позиције – шеста недеља – 3 часа			
7. Контрола удруживања предузећа – седма недеља – 3 часа			
8. Процедурани аспекти контроле удруживања– осма недеља – 3 часа			
9. Посебни случајеви – чл. 86 – девета недеља - 3 часа			
10. Државан помоћ – десета недеља – 3 часа			
11. Процедурани аспекти контроле државне помоћи– једанаеста недеља – 3 часа			
12./13 Однос права конкуренције ЕЗ и права конкуренције Србије -дванаеста и тринаеста недеља – 6 часа			
14. Актуална питања даљег развоја права конкуренције у ЕУ и Србији –четрнаеста и петнаеста недеља - 6 часова			
<i>Практична настава</i>			
Анализа релевантних извора, праксе Комисије и комунитарних судова;			
Литература:			
1. Whish, <i>Competition Law</i> , Oxford University Press, England			
2. Korah, <i>An Introductory Guide to EC Competition Law and Practice</i> , Hart Publishing, England.			
3. Holmes and Davey, <i>A Practical Guide to National Competition Rules across Europe</i> , Kluwer.			
4. B. Begović, B. Mijatović (ed.), <i>New Competition Policy</i> , , 89 p. Belgrade, 2003 (available in English and Serbian)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
Методe извођења наставе			
Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања од по 15 минута на задату тему; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испт	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: КОМПАНИЈСКО ПРАВО ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ			
Наставници: Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др. Мирко Васиљевић, доц. др Вук Радовић, доц. др Татјана Јевремовић Петровић			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Стицање продубљеног теоријског знања о праву ЕУ о корпоративним структурама и регулативи као и стицање практичних способности у овом пољу.			
Исход предмета Студент је по завршетку овог предмета упознат са правом и праксом ЕУ у вези корпорација и оспособљен је да пружа стручна мишљења о овим питањима као и да се бави даљим практичним и тероријским истраживањима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у компанијско право – прва недеља – 3 часа 2. Извори компанијског права у ЕЗ– друга недеља - 3 часа 3. Основне слободе ЕЗ– трећа недеља - 3 часа 4. Класификација компанија и компаније на нивоу ЕЗ– четврта недеља – 3 часа 5. Корпоративни правни субјективитет и ограничена одговорност – пета недеља – 3 часа 6. Систем регистравања компанија и концепти нотификације – шеста недеља – 3 часа 7. Капитал и финансирање компанија- седма недеља – 3 часа 8. Повећавање учешћа у капиталу – осма недеља – 3 часа 9. Врсте деоница и права-девета недеља – 3 часа 10. Акцијско чланство и власништво– десета недеља – 3 часа 11. Позајмљивање капитала – једанаеста недеља – 3 часа 12. Опорезивање компанија -дванаеста недеља – 3 часа 13. Дистрибуција и регулација моћи у компанијама-тринаеста недеља - 3 часа 14. Акциони план модернизовања компанијског права и структурни проблеми и промене -четрнаеста недеља - 3 часа 15. Преузимање, удруживање и престанак компанија-петнаеста недеља - 3 часа <i>Практична настава</i> Анализа релевантних извора и праксе;			
Литература: Drury, R & Xuereb, P (1991) <i>European Company Laws: A comparative Approach</i> ; Dartmouth K. Hopt & E. Wymeersch, <i>European Company and Financial Law: European Community Law – text collection</i> Berlin; New York, Walter de Gruyter, 1994. B. Edwards, <i>EC Company Law</i> , Oxford:Oxford University Press, 1999. K. Hopt & E. Wymeersch, <i>Capital Markets and Company Law</i> , Oxford:Oxford University Press, 2003.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања од по 15 минута на задату тему; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: ПОРЕСКО ПРАВО ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ			
Наставник:			
Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др. Дејан Поповић, Проф. др. Гордана Илић Попов, Милош Милошевић, LL М, Даница Тасић LL М, Светислав Костић, LL.М.			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ ПРОДУБЉЕНОГ ТЕОРИЈСКОГ ЗНАЊА О ПОРЕСКОМ ПРАВУ ЕУ И РАЗУМЕВАЊЕ НАСТОЈАЊА ЕУ ДА СМАЊИ РАЗЛИКЕ У НАЦИОНАЛНИМ ПОРЕСКИМ ПОЛИТИКАМА.			
Исход предмета Студент је по завршетку овог предмета упознат са пореским правом ЕУ. Он ће стећи способност за рад на хармонизацији српског права са пореским правом ЕУ, за праћење даљег развоја права ЕУ те за практично и доктринарно истраживање овог права.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1. Импликација Уговора о ЕЗ на пореско право ЕУ – прва недеља – 3 часа			
2. Хармонизација као процес – друга недеља - 3 часа			
3. Утицај комунитарног права на национална пореска права – трећа недеља - 3 часа			
4. Опорезивање компанија – четврта недеља – 3 часа			
5. Опорезивање појединаца – пета недеља – 3 часа			
6. Порез на додату вредност – шеста недеља – 3 часа			
7. Акцизе – седма недеља - 3 часа			
8. Индиректно опорезивање повећања капитала – осма недеља – 3 часа			
9. Опорезивање у теретном и путничком саобраћају – девета недеља – 3 часа			
10. Изузимање од опорезивања – десета недеља – 3 часа			
11. Узајмана помоћ држава чланица у директном опорезивању – једанаеста недеља – 3 часа			
12. Узајмана помоћ држава чланица у индиректном опорезивању – дванаеста недеља – 3 часа			
13. Ефекти проширивања ЕУ на опорезивање – тринаеста недеља - 3 часа			
14./15. Хармонизација пореског права Србије са пореским правом ЕУ – четрнаеста и петнаеста недеља - 6 часова			
<i>Практична настава</i>			
Анализа релевантних извора и актуелних практичних питања;			
Литература:			
1. Ben Terra – Peter Wattel: <i>European Tax Law</i> , Aspen Publishers, 4th edition, 2005.			
2. Selected cases of the European Court of Justice			
3. A. A. Knechtle, <i>Basic Problems in International Fiscal Law</i> , HFL Publishers Ltd., London 1979.			
4. Company taxation in the internal market, European Commission, 2002.			
5. Tax policy in the European Union, European Commission, 2000.			
6. Fiscal effects of accession in the new Member States, European Commission, 2004.			
7. Tax-based EU own resources, European Commission, 2004.			
8. Fiscal policy in EMU: rules, discretion and political incentives, European Commission, 2004.			
9. M. Gammie, The role of the European Court of Justice in the development of direct taxation in the European Union, <i>Q.C.</i> , Vol. 57, No. 3/2003.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања од по 15 минута на задату тему; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: ПРАВО ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ			
Наставник: Правни факултет Универзитета у Београду: проф. др Весна Бесаровић, Проф. др Слободан Марковић, доц. др Душан Поповић			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Разумевање значаја права интелектуалне својине за развој српске економије и упознавање са проблемима везаним за примену права интелектуалне својине. Стицање продубљеног знања о праву интелектуалне својине ЕУ и хармонизацији националних права у овој области.			
Исход предмета Студент је по завршетку овог предмета стекао одговарајућа знања и способности за обављање послова у пракси, како у државној управи, тако и у привреди у вези интелектуалне својине као и за даљи истраживачки рад у овој области.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у право интелектуалне својине – прва недеља – 3 часа 2. Хармонизација права држава чланица у области жига – друга недеља - 3 часа 3. Комунитарни жиг– трећа недеља - 3 часа 4. Заштита ознака географског порекла– четврта недеља – 3 часа 5. Хармонизација права држава чланица у области дизајна – пета недеља – 3 часа 6. Комунитарни дизајн – шеста недеља – 3 часа 7. Конвенција о европском патенту– седма недеља – 3 часа 8. Предлог уредбе о комунитарном патенту – осма недеља – 3 часа 9. Посебни случајеви патентне заштите-девета недеља – 3 часа 10. Хармонизација у области ауторских права – десета недеља – 3 часа 11. Правна заштита компјутерских програма – једанаеста недеља – 3 часа 12. Право закупа у области интелектуалне својине-дванаеста недеља – 3 часа 13. Сателтска радиотелевизија и област кабловског преношења-тринаеста недеља - 3 часа 14. Правна заштита података-четрнаеста недеља - 3 часа 15. Остваривање права интелектуалне својине -петнаеста недеља - 3 часа <i>Практична настава</i> Анализа релевантних извора и актуелне праксе;			
Литература: 1. V. BESAROVIC, <i>The Development of Intellectual Property Protection in Serbia and Montenegro</i> , SCEPP, 2003. 2. T. COOK, <i>EU Intellectual Property Law</i> , Richmond Tax&Law, 2006. 3. R.W. CORNISH, D. LLEWELYN, <i>Intellectual Property: Patents, Copyrights, Trademarks and Allied Rights</i> , Sweet & Maxwell, 2003. 4. R.W. CORNISH R., <i>Cases and Materials on Intellectual Property</i> , Sweet & Maxwell, 2003. 5. T. PRIME, <i>European Intellectual Property Law</i> , Ashgate Publishing, 2000.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спремe усмена излагања од по 15 минута на задату тему; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Трећи модул: Људска права и демократија у ЕУ

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: ЉУДСКА ПРАВА И ЕЛИМИНАЦИЈА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ			
Наставник: Правни факултет Универзитета у Београду: доц. др Ивана Крстић			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Истраживање развоја антидискриминационог права у ЕУ, упознавање са важећим антидискриминационим правом ЕУ као и перспективама.			
Исход предмета Разумевање разлога и циљева развоја антидискриминационог права у ЕУ. Знања о изворима и примени антидискриминационих правила у области људских права, у области основних комунитарних слобода и у другим областима које обухвата комунитарно право. Способност обављања послова у вези примене овог права и његовог критичког даљег истраживања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 11. Увод у појаву и развој антидискриминационог права у међународном и комунитарном праву– прва недеља – 3 часа 12. Извори антидискриминационог права у ЕУ– друга недеља - 3 часа 13. Одређење дискриминације– трећа недеља - 3 часа 14. Различити облици дискриминације– четврта недеља – 3 часа 15. Забрана дискриминације по основу држављанства – пета недеља – 3 часа 16. Забрана дискриминације по основу полне припадности – шеста недеља – 3 часа 17. Забрана дискриминације по основу полне оријентације– седма недеља – 3 часа 18. Забрана дискриминације по основу расног или етничког порекла – осма недеља – 3 часа 19. Забрана дискриминације по основу религије или убеђења-девета недеља – 3 часа 20. Забрана дискриминације по основу инвалидитета – десета недеља – 3 часа 21. Забрана дискриминације по основу животне доби – једанаеста недеља – 3 часа 22. Забрана дискриминације у области основних слобода Заједнице-дванаеста недеља – 3 часа 23. Забрана дискриминације у другим областима-тринаеста недеља - 3 часа 24. Правни лекови-четрнаеста недеља - 3 часа 25. Критичко сагледавање постојећег стања и перспективе даљег развоја-петнаеста недеља - 3 часа <i>Практична настава</i> Анализа судске праксе и политике ЕУ на сузбијању дискриминације			
Литература: 1. E. Ellis, <i>EU Anti-discrimination Law</i> , Oxford University Press, 2005. 2. M. Bell, <i>Anti-discrimination Law and the European Union</i> , Oxford University Press, 2002 3. A. Humhauser-Henning (ed.), <i>Legal Perspectives on Equal Treatment and Non-Discrimination</i> , Kluwer International, 2001 4. Oddny Mjoll Arnardottir, <i>Equality and Non-Discrimination under the European Convention on Human Rights</i> , Brill Academic Pub., 2003 5. R. Etinski, I. Krstić, <i>The EU Law on the Elimination of Discrimination</i> , the textbook (in print)			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
Методѐ извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: РАДНО И СОЦИЈАЛНО ПРАВО У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ – АСПЕКТ ЉУДСКИХ ПРАВА			
Наставник: Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др. Бранко Лубарда , мр Љубинка Ковачевић			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Стицање продубљеног теоријског знања о социјалним компонентама европских интеграција као и о заштићеним социјалним правима.			
Исход предмета Студент је по завршетку овог предмета упознат са политиком заштите социјалних права у ЕУ, одговарајућом судском праксом и оспособљен је за рад на пословима везаним за социјално законодавство, социјални дијалог, као и хармонизацију српског права са комунитарним правом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Важност Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и Европског суда за људска права– прва недеља – 3 часа 2. Ревидирана европска социјална повеља– друга недеља - 3 часа 3. Извори социјалних права у ЕУ– трећа недеља - 3 часа 4. Пракса комунитарних судова о социјалним правима– четврта недеља – 3 часа 5./6 Европски колективни уговори и социјална права– пета и шеста недеља – 3 часа 7.Једнак третман и недискриминација – седма недеља – 3 часа 8. Слобода кретања радника – осма недеља – 3 часа 9./10 Запошљавање и флексибилни облици запошљавања – девета и десета недеља – 3 часа 11. Социјална права и реорганизација предузећа – једанаеста недеља – 3 часа 12. Колективна радна права и индустријска демократија– дванаеста недеља – 3 часа 13. Право на социјалну сигурност као основно социјално право– тринаеста недеља – 3 часа 14./15 Хармонизација српског права са радним и социјалним правом у ЕУ- четрнаеста и петнаеста недеља – 6 часова <i>Практична настава</i> Анализа релевантних извора и праксе;			
Литература: 1. R. Blanpain, F. Hendrickx, eds., <i>European Labour Law and Social Security Law</i> , Codex, Kluwer, 2002. 2. Charter of Fundamental Rights of the European Union, OJEC, 2000/C 364/01 3. M. Rigaux and J. Rombouts, eds, <i>The Essence of Social Dialogue in /South East/ Europe</i> , Intersentia, Antwerpen - Oxford , 2006. 4. <i>Towards a Modernization of the European Social Model</i> , N.33/2005, College of Europe.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе Интерактивна настава која обухвата увидно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања од по 15 минута на задату тему; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: ПОЛИТИКА И ПРАВО ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ - АСПЕКТ ЉУДСКИХ ПРАВА			
Наставници:			
Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др Стеван Лилић, мр Мирјана Дреновак			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ ПРОДУБЉЕНОГ ТЕОРИЈСКОГ ЗНАЊА О ПОЛИТИЦИ И ПРАВУ ЕУ О ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ.			
Исход предмета Студент је по завршетку овог предмета упознат са политиком и правом заштите животне средине у ЕУ и Србији и оспособљен за правно стручно ангажовање на овом плану било у државној управи, невладиним организацијама или у приватној пракси. Он је оспособљен за даље истраживање у овој области.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1. Право на здраву животну средину као основно људско право – прва недеља – 3 часа			
2. Развој политике и права заштите животне средине – друга недеља - 3 часа			
3. Политика и право УН о заштити животне средине – трећа недеља - 3 часа			
4. Политика и право заштите животне средине Европске уније – четврта недеља – 3 часа			
5. Три стуба заштите животне средине (право на информације, учешће јавности, приступ правди): Архуска конвенција – пета недеља – 3 часа			
6. Кјото протокол и агенда 21– шеста недеља – 3 часа			
7. Базелска конвенција – седма недеља – 3 часа			
8. Савет Европе и политика и право заштите животне средине – осма недеља – 3 часа			
9. Европска конвенција о људским правима и право на здраву животну средину – девета недеља – 3 часа			
10. Конвенција о грађанској одговорности за штете узроковане хазардним активностима – десета недеља – 3 часа			
11. Примарни извори права ЕУ о заштити животне средине – једанаеста недеља – 3 часа			
12. Секундарни извори права ЕУ о заштити животне средине – дванаеста недеља – 3 часа			
13. Компративан приступ политици и праву животне средине – тринаеста недеља – 3 часа			
14. Политика и право заштите животне средине у Србији – четрнаеста недеља – 3 часа			
15. Улога невладиних организација у креирању и остваривању политике и права заштите животне средине – петнаеста недеља – 3 часа			
<i>Практична настава</i>			
Анализа релевантних извора и актуелних питања			
Литература:			
1. J. Ebbesson (ed), <i>Access to Justice in Environmental Matters in the EU</i> , Kluwer Law, Hague, 2002.			
2. A. E. Boyle, <i>Human Rights Approaches to Environmental Protection</i> , Oxford University Press, 1998.			
3. B. Baxter, <i>A Theory of Ecological Justice</i> , Routledge, London - New York, 2005.			
4. M. Lee, <i>EU Environmental Law</i> , Oxford and Portland, 2005.			
5. T. Hayward, <i>Constitutional Environmental Rights</i> , University Press, Oxford, 2005.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Интерактивна настава која обухвата увидно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања од по 15 минута на задату тему; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Четврти модул: Међународни аспекти интеграције у ЕУ

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: ТРГОВИНСКА ПОЛИТИКА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И СВЕТ			
Наставник: Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др Борис Беговић, Милена Ђорђевић, LL.M., Марко Јовановић, LL.M.			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Стицање продубљеног теоријског знања о трговинској политици ЕУ.			
Исход предмета Студент је по завршетку овог предмета упознат са циљевима и механизмима трговинске политике ЕУ, процесеима уобличавања ове политике, као и конкретним трговинским политикама ЕУ према неким државама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у трговинску политику– прва недеља – 3 часа 2. Институционални оквири трговинске политике– друга недеља - 3 часа 3. Међународна правила о трговини и инвестицијама– трећа недеља - 3 часа 4. Решавање спорова у међународној трговини и инвестицијама – четврта недеља – 3 часа 5. Међународна трговина – пета недеља – 3 часа 6. Међународна економија – шеста недеља – 3 часа 7. Основи трговинске политике ЕУ– седма недеља – 3 часа 8. Циљеви трговинске политике ЕУ.– осма недеља – 3 часа 9. Механизми трговинске политике ЕУ-девета недеља – 3 часа 10. Царине и нецаринске баријере– десета недеља – 3 часа 11. Политика антидампинга и државна помоћ – једанаеста недеља – 3 часа 12. ЕУ и Светска трговинска организација-дванаеста недеља – 3 часа 13. ЕУ и САД и нова трансатлантска агенда-тринаеста недеља-3 часа 14. Политика ЕУ према Кини-четрнаеста недеља - 3 часа 15. Трговински спорови -петнаеста недеља - 3 часа <i>Практична настава</i> Анализа релевантних извора и актуелних питања;			
Литература: 1. M. Artis, F. Nuxson, and N. Lee. (eds.), <i>The Economics of the European Union: Policy and Analyses</i> , Oxford: Oxford University Press, 2001. 2. R. Baldwin. and Ch. Wyplosz, <i>The Economics of European Integration</i> , London: The McGraw-Hill Companies, 2004.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45		Практична настава: -30
Методe извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања од по 15 минута на задату тему; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: ПРОШИРЕЊЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ – ПЕРСПЕКТИВЕ И ПОСЛЕДИЦЕ			
Наставник: Правни факултет Универзитета у Београду: Доц. др. Бранко Ракић, доц. др. Марко Давинић			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Стицање основних знања о правним и политичким аспектима проширења ЕУ			
Исход предмета Продубљено знање о условима и поступку проширења Европске уније, усвајању политике проширења, условима за закључивање уговора о придруживању и стицање пуноправног чланства.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1./2 Политика проширења ЕУ: правни основ (чл. 49. Уговора о ЕУ, разлози и циљеви) – прва и друга недеља – 6 часова 3/4. Облици и фазе проширења: сарадња и помоћ, придруживање и приступање – трећа и четврта недеља – 6 часова 5/6. Уговори о стабилизацији и придруживању: услови за закључење, процес закључења, примена и извршење уговора – пета и шеста недеља - 6 часова 7/8. Регионални облици сарадње као облик проширења – седма и осма недеља - 6 часова 9/10. Политичке и економске границе проширења ЕУ и национални идентитет држава чланица– девета и десета недеља – 6 часова 11/12. Унутрашње последице проширења– једанаеста и дванаеста недеља – 6 часа 13/14. Спољашње последице проширења– тринаеста и четрнаеста недеља – 6 часова 15. Геополитичке перспективе и последице проширења – петнаеста недеља – 3 часа <i>Практична настава</i> Анализа докуменета			
Литература: 1. M. BEREZIN M. AND M. SCHAIN (eds), <i>Europe Without Borders: Remapping Territory, Citizenship and Identity in a Transnational Age</i> , Baltimore and London, Johns Hopkins University Press, 2004. 2. S. BLOCKMANS and A. LAZOWSKI (eds), <i>The European Union and Its Neighbours. A Legal Appraisal of the EU's Policies of Stabilisation, Partnership and Integration</i> , TMC Asser Press / Cambridge University Press, 2006. 3. H. CHRISTOPHER AND M. SMITH (eds), <i>International Relations and the European Union</i> , Oxford University Press, 2005.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: СПОЉНА ПОЛИТИКА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ			
Наставник: Правни факултет Универзитета у Београду: Доцент др Бранко Ракић, доц. др Бојан Милисављевић, Александар Гајић, LL.M, Маја Лукић, LL.M ,			
Статус предмета: обавезни/изборни предмет			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Стицање основних знања о другом стубу ЕУ, надлежности ЕУ у области спољне и безбедносне политике, начину доношења одлука на нивоу ЕУ у овој области, пракси закључивања међународних уговора			
Исход предмета Основно знање о институцијама и надлежности ЕУ у области заједничке спољне политике, способност праћења развоја ове надлежности ЕУ, познавање праксе закључивања међународних уговора, знање о утицају ове политике на државе које нису чланице ЕУ.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1.Историјска основа: Процес ЕУ интеграције у области спољне, одбрамбене и безбедносне политике.– прва недеља – 3 часа 2.Стварање и развој заједничке спољне и безбедносне политике– друга недеља - 3 часа 3./4.Циљеви спољне и безбедносне политике– трећа и четврта недеља - 3 часа 5./6.Средства остваривања заједничке спољне и безбедносне политике– пета и шеста недеља – 6 часова 7./8 Институционални и правни оквир спољне и безбедносне политике ЕУ и процедуре одлучивања–сема и осма недеља– 6 часова 9/10. Европска безбедносна и одбрамбена политика– девета и десета недеља – 6 часова 11/12. Иницијативе у области хуманитарне помоћи и помоћ за рехабилитацију и реконструкцију– једанаеста и дванаеста недеља – 6 часова 13. Безбедносни аспекти прочиривања ЕУ– тринаеста недеља – 3 часа 14.Односи ЕУ са неким међународним организацијама и земљама -четрнаеста недеља – 3 часа 15. Критичка оцена заједничке спољне, безбедносне и одбрамбене политике ЕУ и перспективе– петнаеста недеља – 3 часа <i>Практична настава</i> Анализа докуменета и актуалних питања			
Литература: 1. F. Cameron, <i>An introduction to European Foreign Policy</i> , Routledge, 2007. 2. R. Dannreuther and Roland, <i>EU Foreign and Security Policy: The Regional Context</i> , 2003. 3. M. E. Smith, <i>Europe's Foreign and Security Policy, The Institutionalization of Cooperation</i> , Series: Themes in European Governance, Cambridge University Press, 2003.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији; поједини студенти могу да спреме усмена излагања; колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		

Практична знања и способности (вештине)

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: ПРОФЕСИОНАЛНА ЕНГЛЕСКА ПРАВНА ТЕРМИНОЛОГИЈА О ЕВРОПСКИМ ИНТЕГРАЦИЈАМА			
Наставници: Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др. Стеван Лилић, Милена Ђорђевић, LL M			
Статус предмета: обавезан предмет			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Стицање основних практичних знања о енглеској терминологији која се односи на европске интеграције и способности за њено коришћење.			
Исход предмета Познавање енглеске терминологије које омогућава коришћење литературе на енглеском језику, разумевање правних текстова и документата ЕУ, стручну комуникацију на енглеском језику и писање релевантних текстова.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у професионални правни енглески језик – прва недеља – 2 часа 2. Терминологија европских интеграција: устав ЕУ, судска заштита, међународно приватно право, придруживање и интеграција – друга недеља – 2 часа 3. Терминологија пословног права ЕУ: право конкуренције, компанијско право, пореско право и право интелектуалне својине – трећа недеља – 2 часа 4. Терминологија политичких и социјалних права: људска права, демократија, дискриминација, радно и грађанско право, право заштите животне средине – четврта недеља – 2 часа 5. Терминологија међународне политике: политика суседства, проширење ЕУ, спољна, безбедносна и одбранбена политика – пета недеља – 2 часа <i>Практична настава</i> Анализа докуменета			
Literatura: 1. <i>POGESTEI English Terminology</i>, Stevan Lilić, Radmila Dabanović, Milena Đorđević, "POGESTEI Practical Skills Manual" (израда у току). 2. <i>A Dictionary of Law</i>, Oxford University Press, 6th edition 2006. 3. J. Mešić, <i>Engleski za pravnike</i>, Dosije, Beograd, 2003. 4. T. Brostoff, Ann Sinshimer, <i>Legal English, An Introduction to the Legal Language and Culture of the United States</i>, 2nd Edition, Oceania Publications, 2000. 5. Kaplan, <i>Success with Legal Words The English Vocabulary Guide for International Students and Professionals</i>, 1998.			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 4	Практична настава: 6
Методe извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији, колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава (два истраживачка задатка)	40 + 40	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
ВЕШТИНЕ КОРИШЋЕЊА ИНТЕРНЕТА			
Наставник:			
Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др. Стеван Лилић, Милена Ђорђевић, LL.M			
Статус предмета: обавезан предмет			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета			
Стицање основних практичних знања о правним изворима на интернету.			
Исход предмета			
Познавање и способност коришћења и правних извора на интернету у вези европских интеграција.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1. О интернету – прва недеља – 2 часа			
2. Приступ интернету – друга недеља – 2 часа			
3. Претраживање интернета – трећа недеља – 2 часа			
4. Интернет презентације за правнике – четврта недеља – 2 часа			
5. Презентација главних институција на интернету – пета недеља – 2 часа			
<i>Практична настава</i>			
Анализа презентација на интернету			
Литература:			
1. <i>POGESTEI Internet</i> , Stevan Lilić, Radmila Dabanović, Milena Đorđević, "POGESTEI Practical Skills Manual" (израда у току).			
2. Carole Levitt, Mark E. Rosch, <i>The Lawyer's Guide to Fact Finding on the Internet</i> , Third Edition American Bar Association, 2007.			
3. Kathy Biehl, Tara Calishain, <i>The Lawyer's Guide to Internet Research</i> , Scarecrow Press, London, 2000.			
4. <i>Право ЕУ</i> , www.eur-lex.europa.eu			
5. <i>ЕУ судске одлуке</i> , http://eur-lex.europa.eu/RECH_jurisprudence.do			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Практична настава: 6	
Методe извођења наставе			
Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији, колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава (два истраживачка задатка)	40 + 40	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм : Дипломске академске студије – дипломирани правник – мастер Европских интеграција			
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА И ПИСАЊА			
Наставници: Правни факултет Универзитета у Београду: Проф. др Сима Аврамовић, Проф. др Стеван Лилић			
Статус предмета: обавезан предмет			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: диплома основних академских студија			
Циљ предмета Стицање основних практичних знања и способности стручног и научног истраживања и саопштавања резултата.			
Исход предмета Знања и способности потребне за стручна и научна истраживања, академску комуникацију и саопштавање резултата.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у правна истраживања – прва недеља – 2 часа 2. Истраживање правних извора – друга недеља – 2 часа 3. Правила о цитирању – трећа недеља – 2 часа 4. Вештина правног писања – четврта недеља – 2 часа 5. Вештина правног излагања – пета недеља – 2 часа <i>Практична настава</i> Вежбање правног истраживања и излагања			
Литература: 1. <i>POGESTEI Research Methodology</i> , S. Lilić, R. Dabanović, M. Đorđević, "POGESTEI Practical Skills Manual" (у зради). 2. M. Salter, , and J. Mason, <i>Researching and Writing Legal Dissertations</i> , Longman, 2007. 3. <i>Rečnik EUROVOC, višjezičko izdanje: srpski, engleski, francuski, nemački, italijanski i španski</i> , Institut za međunarodnu politiku i privredu, Beograd, 2006. 4. <i>The Bluebook - A Uniform System of Citation</i> , 18th edition, Harvard Law Review, 2005. 5. B. Luey (ed), <i>Revising your dissertation: advice from leading editors</i> , Berkeley, 2004. 6. K. Turabian, <i>A Manual for Writers, of Term Papers, Theses, and Dissertations Forth Edition</i> , Chicago, 1973. 7. M.J. Raisch, <i>European Union Law: An Integrated Guide to Electronic and Print Research</i> , http://www.llrx.com/features/eulaw2.htm .			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Практична настава: 6	
Методe извођења наставе Интерактивна настава која обухвата уводно излагање од стране предавача и учешће студента; студенти су обавезни да се припреме за наставу и да учествују у дискусији, колективне и индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава (два истраживачка задатка)	40 + 40	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			